

Çocuğuma Hangi Meslek Yakışır!!!

Çocuğuma Meslek Seçiminde Nasıl Yardımcı Olmalıyım?

Her anne babanın yaşadığı önemli kaygılardan biri , çocuğuna güzel bir gelecek sağlayabilmektir. Elbette ki bunun için elinden gelenin en iyisini yapmaya çalışır; sevgi ve şefkatle koruyup kollar, ihtiyaçlarını karşılar, iyi bir eğitim vermeye çalışır, imkanları doğrultusunda en iyi okullara gönderir, zorlandığı yerlerde destek sağlar...

Eee daha ne yapılabilir ki?
Diyebilirsiniz kendi kendinize.

Acaba bütün iyi niyetinizle çocuğunuza güzel bir gelecek için hazırlamaya çalışırken yanlış yapıyor muyuz?

Öğrencilerimizin, meslek seçimindeki en büyük problemi, kendilerine uygun mesleğin ne olduğunu bilmemesidir. Bir çoğu hala kendisine bir meslek belirleyememiş durumda. Büyük bir kısmı, seçtiği mesleği

popülaritesinden, saygınlığından veya parasından dolayı istiyor. Bir kısmı ise kendisine çocukluktan itibaren 'benim çocuğum şunu olacak' yönlendirmesini içselleştirmiş. Geri kalanı ise üniversite sınavından alacağı puana göre tercih yapmayı düşünüyor...

Hepsinin ortak noktası ise, iyi bir ortamda, az çalışarak, kısa yoldan çok para kazanmak...

Çocuklarınıza doğru meslek seçiminde siz velilere düşen görev ise çocuklarınızın bilinçli olarak meslek seçmelerini sağlamaktır.

DOĞRU MESLEK SEÇİMİNİ GÜÇLEŞTİREN ETKENLER

- Çevre baskısı nedeniyle açıkta kalma korkusuyla tercih yapma
- Aile ve toplum baskısıyla popüler mesleklere yönelme
- Meslek seçimini olayların alakasına ve şansa bırakma
- Çalışma dünyası ve insanlar ile ilgili bazı yanlış genellemelere sahip olma

Bu bülteni hazırlamamdaki amaç, doğru meslek seçiminde dikkat edilmesi gereken unsurları sizinle paylaşmaktır.

Eğitimin üç saçı ayağı vardır; öğrenci, öğretmen, veli. Bunlardan biri eksik olduğu zaman çocuklarımızın, başarılı, mutlu ve sağlıklı olarak yetiştirilmesi düşünülemez.

Doğru Meslek Seçimi Neden Önemlidir?

Sevgili veliler, hepimiz bir meslek sahibiniz, bir işte çalışıyorsunuz. Yaptığımız iş, sizin bütün hayat tarzınızı belirliyor; nerde ve nasıl bir ortamda, kaç saat çalıştığınızı, ailenize ayrabileceğiniz süreyi, kazandığınız parayla nasıl bir yaşam sürdüğünüzü, sosyal etkinliklerinizi, ahlâm gücünüzü hatta kimlerle arkadaş olduğunuzu...

Eğer şu anki mesleğiniz yerine başka bir meslek seçmiş olsaydınız, yaşam standartlarınız ve tarzınız tamamıyla değişmiş olacaktı. Ve düşünün ki seçtiğiniz meslek hayatınızın ortasına 30 yılını kapsıyor.

Acaba kaçımız işimizi severek yapıyoruz, acaba kaç-

mız gerçekten olması gereken bir işe sahibiz?

Bir şans daha verilsediydi, acaba kaçınız yine aynı işi seçerdiniz?

Belki birçoğumuz, şu anki işimizi seçmezdik.

İşte çocuklarımızın seçeceği meslek de, onun yaşam tarzını belirleyecek. Kendine, gerçekten başarılı olabileceği, severek yapabileceği, istediği yaşama sahip olabileceği bir alan seçerse, çalışmaktan mutlu olacak. Severek yaptığı için daha çok çalışmak isteyecek, daha çok çalıştıkça işinde daha başarılı olacak. Kendine verilen bir hayatı değil, kendi seçtiği hayatı yaşayacak. Aksi takdirde, her gün istemeyerek giderek işine, işinde ve hayatında mutsuz olacak...

1- Yetenek

Doğru meslek seçimi için ilk dikkat edilmesi gereken, seçilen mesleğin, yeteneklere ne kadar uygun olduğudur. Çünkü insan, yetenekli olduğu şeyleri kolay ve iyi şekilde yapar. Bundan dolayı da yaptığı işi sever ve başarılı olur.

Peki YETENEK nedir?

Yetenek; doğuştan gelen, öğrenme olmaksızın, bir şeyi anlama veya yapabilme niteliği, kabiliyetidir.

Örneğin, erkeklerin çoğu futbol oynar. Ama bazıları vardır ki, daha toplu yani tanışmasına rağmen, vuruşları çok düzgündür, topu istediği yere gönderir. Veya müzik yeteneği olan bir çocuk, nota bilmemesine ve müzik aletiyle yemi

tanışmasına rağmen, dinlediği bir müziği çalabilir.

Akademik Yetenek: İlkokul, ortaokul, lise ve üniversitelerde verilen eğitim, kelime, sayı, şekil gibi sembollerle ifade edilen soyut kavramların öğrenilmesini gerektirir. Böyle bir eğitimde başarılı olmak için gerekli yetenek türüne "akademik yetenek" denir.

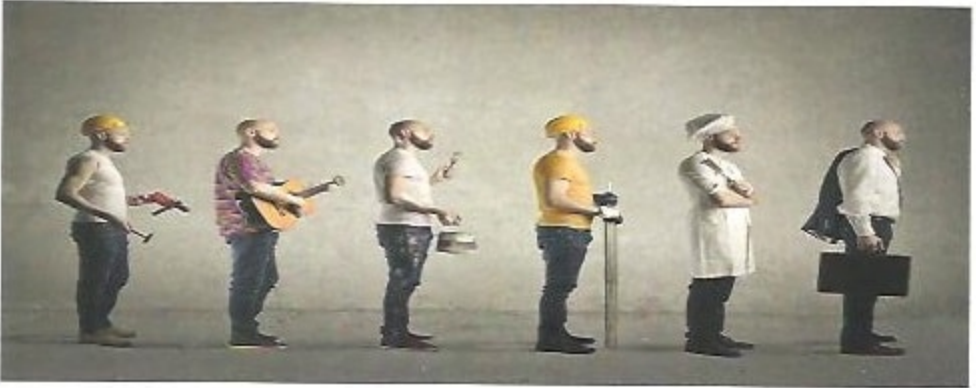
Akademik yetenek; sözel, sayısal, şekilsel yetenek olmak üzere 3 bölüme oluşur.

1- Sözel Yetenek: Sözcükleri öğrenme, onları uygun yerlerde kullanma, sözcüklerle ifade edilen kavramları anlayabilme ve anlatabilme gücünü ifade eder.

Sosyal bilimlerle ilgili alanlarda çalışabilmek için bu yeteneğe daha çok ihtiyaç vardır.

2- Sayısal Yetenek: Bu yetenek sayılar arasındaki ilişkiyi görebilme, sayılarla verilen problemleri çözebilme gücüdür. Bu yeteneğin de iki alt bölümü vardır. Bunlar *Hesaplama ve sayısal düşünme yeteneğidir.*

a) Hesaplama Yeteneği: Dört işlemle akıldan problem çözebilme, bir işlemdeki hatayı görebilme gücü olarak tanımlanabilen hesaplama yeteneği ticaret, muhasebecilikte gerekli olabilecek bir yetenektir.

b) Sayısal Düşünme Yeteneği: Bu yetenek bir tür teorik ve sembolik düşünme gücü olup karmaşık ilişkileri görebilme olarak tanımlanabilir. Sayısal yetenek matematik, istatistik gibi disiplinlerde, fizik, kimya gibi temel bilimlerde ve teknik alanlarda başarı için gerekli bir yetenektir.

3- Şekil İlişkileri Yeteneği:

Resimleri, geometrik şekilleri ayrıntıları ile algılama, şekiller arasındaki biçimi, büyüklük vb. yönlerden benzerlik ve farkları görebilme gücünü ifade eden bu yetenek teknik ve sanayi alanlarında başarı için gereklidir.

Uzay İlişkilerini Görebilme

Yeteneği: Bir cismin uzayda veya bir şeklin kâğıt üzerinde döndürüldüğü, kaydırıldığı zaman alacağı biçimi göz önünde canlandırma, bir şekli üç boyutlu görebilme, bir plana veya krokiye bakarak binayı canlandırabilme gücünü gösteren bu yetenek mimarlıkta, makine ve inşaat mühendisliğinde, teknik ve sanayi dallarında gereklidir.

Akademik yetenek haricinde, **bedensel, güzel sanatlar, müzik yeteneği** vardır.

Çocuklarımıza bir meslek hedefi koyarken, mesleğin popülerliği, iyi kazançtan olması, mesleğin saygınlığından önce, çocuğumuzun başarabileceği, yani yeteneğinin olduğu bir mesleğe yönlendirmek önemlidir. Bunun için öncelikle çocuğumuzun hangi yeteneklerinin olduğunu belirlemek gerekir. Çocuğumuzun az çalışsa bile kolay başarı elde ettiği dersler, öğretmenlerinin yorumları bize bu konuda ipuçları verse de, çocuğumuzun yapacağı **yetenek testi** ve **akademik danışmanlık** çocuğumuzun yetenekleri hakkında ayrıntılı bilgi sahibi olmamızı sağlayacaktır.

2- İlgi

İnsanlar yaptıkları herhangi bir işten, katıldıkları herhangi bir etkinlikten doyum sağlamak isterler. Bir kimse yaptığı herhangi bir işin sonunda para, takdir, ödül gibi çeşitli kazançlar elde etmektedir. Bundan başka bir de işin kendisi, kişiye doyum sağlayabilir. Yani kişi o işi yapmakla mutlu olabilir, uzun ve yorucu bir çalışma süresinin sonunda kendisini huzurlu ve ruhen dinlenmiş hissedebilir. Böyle bir kimse, kısıtlayıcı koşullar altında dahi o

işini tekrar tekrar yapma isteği duyabilir. Kısaca, herhangi bir zorlama olmadığı ya da kendisine bir ödül vaat edilmediği halde bir kimse kendiliğinden bazı faaliyetlere girişiyor ve bundan doyum sağlıyorsa bu kimsenin o faaliyete karşı ilgisinin olduğu söylenebilir. Bir kimsenin ilgi duyduğu faaliyet alanı genellikle onun yetenekli olduğu bir alandır. İnsan ancak yetenekli olduğu alanda başarılı çalışmalar yapabilir. Bir kimsenin çalıştığı iş ya da bir çalışma alanında başarılı

olması kişiye doyum sağlar ve kişi aynı işi tekrar yapma, aynı alanda tekrar çalışma isteği duyar. Buna karşılık girişimleri başarısızlıkla sonuçlarsa hevesi kırılır ve bir daha o işi yapma isteği duymaz.

3- Mesleki Değer

İnsan davranışlarının amacı bir takım ihtiyaçları karşılamaktır. İnsanlar ömürlerinin yaklaşık üçte birini kapsayan mesleki faaliyetlerden doyum beklerler. Meslek faaliyetlerinin sonunda beklenen doyum genellikle "meslek değeri" olarak adlandırılır. Meslek değeri ile ilgi genellikle birbirine karıştırılır. İş faaliyetinin özünü duyulan doyum, değer ise o faaliyetin yapıldığı ortamdan ve getirdiği toplumsal ödüllerden elde edilen doyumunu ifade eder.

Bir kimsenin "Mesleğimden, hayattan ne bekliyorum" gibi sorulara verdiği cevaplar o kişinin meslek değerini yansıtır.

Bu cevaplar "Yeteneklerimi geliştirmek için. Sevdiğim faaliyetleri yapıp mutlu olmak için", "Çok para kazanıp zengin olmak için", "Güç ve otorite kazanmak için", ya da "Saygınlık ve statü için" olabilir.

Mesleki değeri, hareketli olmayı içeren, rahat çalışma ortamını tercih

eden, yeteneklerini geliştirmek olan bir kişiyi, güvenceli bir iş diye sabah 8 akşam 5, dosyalarla yüklenmiş bir ofisin içinde memur olmaya yönlendirirsek, bu kişi mesleğinden doyum sağlayamaz.

Belli bir meslek alanında çok değişik iş ve pozisyonlar bulunabilmekte ve bunlar bireylerin değişik ihtiyaçlarına farklı düzeyde cevap verebilmektedirler. Değerlerini yakından tanıyan bir kimse, bunlara uygun iş ve pozisyonları kolaylıkla bulabileceği mesleklere yönlenebilir ve eğitimi arasında kendini pozisyonların gereklerine göre yetiştirebilir.

4- İş İmkanları

Bir meslek sahibi olmayı, bir çok nedenden dolayı isteriz. Bunların en temelinde işe yapılan işten elde edilen kazançla (az veya çok), temel ihtiyaçların karşılanması ve başkalarına muhtaç olmadan hayatını devam ettirebilmektir.

İş imkanları da, yetenek, ilgi, değer kadar önemli bir konudur. Düşünün ki sözel yeteneği olan, tarih alanına özel ilgisi olan, okumayı araştırmayı seven bir kişi,

tarih öğretmeni olmak istiyor. İlk bakışta bu şartları taşıdığı için gayet uygun görünen tarih öğretmenliği, Türkiye şartlarını düşündüğümüzde mantıksız bir seçim haline dönüşüyor. Çünkü ülkemizde tarih öğretmenlerinin atamaları yapılmıyor, özel sektörde de var olan tarih öğretmenleri ancak iş buluyor, yani ihtiyaç yok, üniversite de öğretmen olmayı düşündüğünde

açılan kadroların sayısı çok çok az, yani çok büyük ihtimalle işsiz kalacak. O kadar verilen emek ise boş gidecek. Bunun yerine bu kişi tarih öğretmenliği yerine yine sözel yeteneği gerektiren ilgi duyabileceği alternatif bir meslek alanına yönlendirilmelidir.

Garanti iş yoktur ama iş olanakları geniş veya sınırlı olan, iş alanları vardır.

HADI HAYALLERLE-HEDEFLERİ BİRLEŞTİRELİM!

Çocuğunuz ben "doktor" olmak istiyorum dediğinde, "aman ne güzel, hem saygınlığı hem de parası olan bir meslek seçti" demek yerine;

- 1- Doktorluk için gereken sayısal yeteneği taşıyor mu?
- 2- Sağlık alanına ve insanlarla sürekli iletişim halinde çalışmaya ve onlara yardım etmeye gerçekten ilgi duyuyor mu?
- 3- Ortalama 30 yıl boyunca Uzun çalışma saatleri, sürekli hastaların olduğu bir ortam, kanla, yarayla iç içe olmak, sık sık ölümlere şahit olmak ona mutlu eder mi?
- 4- Devlet veya özel sektör de iş bulma veya özel muayene açma imkanları nasıl?

Sorularını sormanız ve çocuğunuzun bilinçli olarak bu mesleği seçtiğinden emin olmanız gerekiyor.

Çocuğunuzun yetenek, değer ve ilgileri konusunda yeterli fikre sahip değilseniz, kariyer danışmanlığı almamız, çocuğunuza yetenek, ilgi, değer test ve envanterler yaptırmanız, bu konu hakkında detaylı bilgi sağlamanıza yardımcı olacaktır.

Doktorluk gibi çok tanınan bir meslek değil de, sosyal hizmet uzmanı gibi daha az bilinen bir meslek seçtiyse, çocuğunuza sosyal hizmet uzmanının çalıştığı bir işletmeye giderek, mesleği yerinde görme imkanı yaratmanız veya tanıdığınız bir sosyal hizmet uzmanı ile sohbet etmesini sağlamanız ise, o meslek hakkında daha gerçekçi bir düşünceye sahip olmasına yardım edecektir.

Kendi özelliklerini tanıma ve mesleği yerinde gözlemlene çocuğunuzun bilinçli olarak meslek seçmesini sağlayacaktır. Siz velilere düşen görev ise, onların bu tanıma süreçlerinde yanlarında olarak, gerekli imkanları sağlamaktır.

**DOĞRU MESLEK,
MUTLU GELECEK..**

EN İYİSİ OL

*Dağ tepesinde bir çam olamazsan,
Vadide bir çalı ol.*

Fakat oradaki en iyi küçük çalı sen olmalısın.

Çalı olamazsan bir ot parçası ol, bir yola neşe ver.

Bir misk çiçeği olmazsan bir saz ol.

Fakat gölün içindeki en canlı saz sen olmalısın.

Hepimiz kaptan olamayız, tayfa olmaya mecburuz.

Dünyada hepimiz için bir şey var.

Yapılacak büyük işler, küçük işler var.

Yapacağınız iş, size en yakın olan iştir.

Cadde olamazsan patika ol.

Güneş olamazsan yıldız ol.

Kazanmak yahut kaybetmek ölçü ile değildir.

Sen her neysen, onun en iyisi olmalısın.

Telefon: 0212 883 10 62

Fax: 02128831062

Adres: Fatih Mh. Kordonboyu Cd.
No:7 Büyükkçekmece/
İstanbul

Hazırlayan

Rehber Öğretmen

Özlem ŞAHİNKAYA

(Klinik Psikolog)

**BAŞARISIZ İNSAN YOKTUR
YANLIŞ MEŞLEK SEÇEN
İNSAN VARDIR!!!**